Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Vereniging NLconnect
Prinsessegracht 23
2514 AP Den Haag

T +31 70 3053333
E info@nlconnect.org
I www.nlconnect.org

Den Haag, 22-10-2026

Betreft: Reactie vereniging NLconnect op consultatie Wetsvoorstel hervorming landelijke publieke omroep

NLconnect is de brancheverenigingen van de Nederlandse telecom-, breedband- en glasvezelindustrie en behartigt de belangen van ruim 90 partijen uit de keten van bedrijven die breedbandnetwerken aanleggen en exploiteren, bedrijven die elektronische communicatiediensten leveren over deze digitale infrastructuur alsmede partijen die aan deze keten toeleveren. Veel van onze leden bieden ook televisiepakketten aan. Graag reageren we op het voorliggende voorstel voor de Wet hervorming landelijke publieke omroep.

NLconnect beperkt zich in deze reactie tot de onderdelen van het wetsvoorstel die haar ledenbestand direct raken. Het gaat daarbij in het bijzonder om de distributie van audiovisuele content en de positie van aanbieders van televisiepakketten.

Het wetsvoorstel wijzigt op verschillende punten de regels voor de beschikbaarheid en distributie van het media-aanbod van de publieke omroep. NPO Start krijgt daarbij een nadrukkelijker positie als zelfstandig distributieplatform en er wordt expliciet ruimte gecreëerd voor publiek media-aanbod dat uitsluitend on demand beschikbaar is. Deze wijzigingen geven aanleiding om ook paragraaf 6.3.1.2. (Verspreiding van pakketten televisie- en radioprogrammakanalen) van de Mediawet 2008 te moderniseren en beter te laten aansluiten op het veranderende medialandschap. NLconnect stelt voor de must-carryverplichting voor de landelijke publieke kanalen te vervangen door een must-offerverplichting en pleit ervoor ook de achterhaalde doorgifteverplichtingen voor analoge programmapakketten uit de wet te schrappen. Daarnaast wordt de definitie van ‘open kanaal ’gewijzigd. NLconnect steunt in dit kader het voorstel om de grens van 75% van alle *huishoudens* te vervangen door 75% van alle televisieabonnees. Voor wat betreft de combinatie van verspreiding via een basispakket en gratis kijken via een app zonder registratie verwijst NLconnect naar de eventuele consultatiereacties van haar afzonderlijke leden.

Hieronder lichten wij deze voorstellen nader toe.

Zelfstandige distributie NPO vraagt om must-offer ipv must-carry
NPO Start is inmiddels een distributieplatform waarop de NPO ook haar lineaire kanalen rechtstreeks en gratis aan het publiek aanbiedt. De regering constateert dat de verspreiding van aanbodkanalen steeds meer een zelfstandige activiteit van de NPO is

geworden (MvT, p. 126). Het wetsvoorstel versterkt deze zelfstandige distributie doordat de free-to-airverplichting voor televisie voortaan ook via NPO Start kan worden vervuld (MvT, p. 97–98).

Daarnaast constateert de regering dat 'online en on demand kanalen (in het huidige medialandschap) steeds belangrijker worden ten opzichte van de lineaire kanalen ' (MvT, p. 54) en dat 'het bereik en de kijk- en luistertijd van de lineaire televisie- en radiokanalen afnemen '(MvT, p. 116).[1] Het wetsvoorstel sluit daarop aan: met de wijziging van artikel 2.50 wordt wettelijk vastgelegd dat de publieke omroep ook aanbod kan verzorgen dat uitsluitend on demand beschikbaar is en niet eerst of überhaupt via de lineaire kanalen hoeft te worden verspreid (on demand only content).

Deze ontwikkelingen verminderen zowel de absolute waarde van de lineaire NPO-kanalen als het relatieve belang binnen een televisiepakket. Voor zover de NPO programma's uitsluitend on demand aanbiedt, kunnen pakketaanbieders deze niet via de lineaire kanalen aan hun abonnees doorgeven. Tegelijkertijd kunnen alle Nederlanders de lineaire NPO-kanalen rechtstreeks en gratis via NPO Start bekijken. Daarmee neemt ook het belang af van must-carry als instrument om de brede beschikbaarheid van publieke content te waarborgen.

Desondanks blijven (grotere) pakketaanbieders in het wetsvoorstel verplicht de lineaire NPO-kanalen in hun standaardpakket op te nemen en de aan die doorgifte verbonden forse kosten te dragen. NLconnect pleit ervoor om de wet op dit vlak te moderniseren.

In de MvT (p. 126) stelt de regering dat 'door de opkomst van aanbodkanalen in de online en on-demand ruimte (..) verspreiding van de aanbodkanalen meer en meer een zelfstandige activiteit van de NPO (is) geworden, *waarbij tussenkomst van distributeurs niet langer noodzakelijk is*.' Als de regering vindt dat distributeurs niet langer noodzakelijk zijn voor de verspreiding van publieke televisiekanalen, kan zij niet tegelijkertijd volhouden dat een must-carryverplichting voor diezelfde distributeurs nog noodzakelijk is om de brede beschikbaarheid van die kanalen te waarborgen.

Het verbaast NLconnect dat het ministerie tegen deze achtergrond kennelijk niet voorafgaand aan deze consultatie een evaluatie heeft laten uitvoeren van de Mediawettelijke doorgifteverplichtingen. Voor zover ons bekend stamt het laatste onderzoek terzake uit 2017, een eeuwigheid geleden in het dynamische medialandschap.[2]

NLconnect stelt voor de bestaande must-carryverplichting van artikel 6.13 te vervangen door een must-offerverplichting. Hiermee wordt de publieke omroep verplicht de lineaire publieke kanalen (inclusief uitzending gemist/ catch up) en het on-demand-aanbod (inclusief on demand only) *onder eerlijke, redelijke en non-discriminatoire voorwaarden* en met kostengeoriënteerde doorgiftetarieven aan pakketaanbieders en andere distributeurs beschikbaar te stellen, met als doel een zo breed mogelijke

[1] Die ontwikkeling is ook zichtbaar in de cijfers over televisieabonnementen. Het aantal televisieabonnementen via kabel, glasvezel, koper, satelliet en Digitenne daalde in de afgelopen tien jaar met circa 14%: van 7,69 miljoen in Q1 2016 naar 6,63 miljoen in Q1 2026. Nederland telt inmiddels circa 8,5 miljoen particuliere huishoudens, waarvan circa 78% een abonnement heeft op een televisiepakket (ACM Telecommonitor).

[2] Must carry on. Onderzoek naar aanpassing van de mediawettelijke doorgifteverplichting, KWINK groep, 2017

distributie van publieke content te realiseren naast de eigen distributiekanalen van de NPO.

Een must-offerverplichting is internationaal geen onbekend instrument. Zo zijn de Ierse publieke omroepen RTÉ en TG4 wettelijk verplicht hun publieke 'free-to-air' kanalen onder eerlijke, redelijke en non-discriminatoire voorwaarden voor doorgifte aan distributienetwerken aan te bieden. Ook het Verenigd Koninkrijk en Polen kennen wettelijke must-offerverplichtingen voor publieke kanalen.

Een vergelijkbare systematiek kan in Nederland zorgen voor een evenwichtiger uitgangspositie voor onderhandelingen tussen de publieke omroep en pakketaanbieders, passend bij een medialandschap waarin de publieke omroep zelf rechtstreeks toegang heeft tot vrijwel alle Nederlandse huishoudens. Brede beschikbaarheid van publieke content blijft geborgd, terwijl meer balans ontstaat in de onderhandelingen over de voorwaarden en kosten van doorgifte.

Schrap ook de achterhaalde doorgifteverplichtingen voor analoge pakketten
Bij de voorgestelde vervanging van must-carry door must-offer pleit NLconnect ervoor ook de bestaande doorgifteverplichtingen voor analoge programmapakketten te schrappen. Die zijn inmiddels achterhaald. Tot onze verrassing laat de regering na om in voorgestelde modernisering van de wet deze verouderde bepaling te verwijderen.

Het gaat om artikel 6.14 van de Mediawet 2008, dat verplichtingen bevat voor de omvang en samenstelling van het analoge standaardprogrammapakket. Op grond van artikel 6.12, eerste lid, gelden deze verplichtingen alleen voor pakketaanbieders met ten minste 100.000 abonnees. Sinds de afronding van de afschakeling van analoge televisie door Ziggo in 2021 zijn er geen pakketaanbieders meer die onder deze verplichtingen vallen en nog analoge televisie aanbieden. Artikel 6.14 heeft daarmee zijn praktische betekenis verloren.

NLconnect verzoekt het ministerie van OCW genoemd artikel met dit wetsvoorstel te schrappen en deze vereenvoudiging tevens aan te dragen bij de Regeldrukmonitor van het ministerie van EZK.

Evenementenlijst
Het wetsvoorstel wijzigt de definitie van 'open kanaal 'voor de toepassing van de evenementenlijst. Onder de huidige definitie moet een televisiekanaal ontvangen kunnen worden door ten minste 75% van alle *huishoudens* in Nederland, zonder andere kosten dan die van het basispakket of de technische voorzieningen voor ontvangst. In de voorgestelde definitie wordt dit een televisiekanaal dat ontvangen kan worden door ten minste 75% van de *televisieabonnees* in Nederland, zonder andere kosten dan die van het basispakket of de technische voorzieningen voor ontvangst. NLconnect steunt deze wijziging omdat die aansluit bij het feit dat niet meer alle huishoudens een abonnement hebben op een televisiepakket, terwijl rekening wordt gehouden met huishoudens die daarvan wel gebruik maken, onder wie veel ouderen.

Het wetsvoorstel voegt ook een tweede variant toe: een televisiekanaal wordt straks eveneens beschouwd als open kanaal wanneer dat ontvangen kan worden door ten minste 40% van de televisieabonnees in Nederland (in het basispakket), aangevuld met verspreiding via een digitale applicatie die voor iedereen in Nederland gratis en

zonder registratie toegankelijk is (MvT, p. 99–100). NLconnect verwijst op dit punt naar de eventuele consultatiereacties van haar afzonderlijke leden.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting van onze voorstellen.

Met vriendelijke groet,

vereniging NLconnect

Mathieu Andriessen
directeur